UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Primu[m] est mysteriu[m] deuote adoratio[n]is.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Visual Library

diores. Audito itaq̧ loco natiuitatꝫ chrī tūc Herodes clam̄ vocatꝫ magis / diligēter dıdicit ab eis tp̄s ſtelle q̄ apparuit eis. Chryſ. Occulte eos vocauit vt nō viderent iudei q̄s hēbat ſuſpectos: ne forte q̄ſi regē ſue gētis amātes ꝑderēt ꝯſiliū eius. Hec ille. Mittens igit̄ eos. ſ. magos in bethleē: dixit. Ite ꝛ interrogate diligēter de puero: ꝛ cū inueneritꝭ renūciate mihi vt ꝛ ego veniēs adorē eū. O venenoſa ꝛ doloſa locutio. O iniq̄ aſtutia ſerpētina. quia ſic dr̄ Greg. in homel. Adorare eū ſe velle ſimulat: vt hūc ſi inuenire poſſit extinguat. Chryſ. ſup Matt. Deuotionē ꝑmittebat ꝛ maliciā cordis ſui hūilitatꝭ colore depingebat. Talis eſt ꝯſuetudo oim̄ malignoꝝ qñ aliquē in occulto grauiter ledere volunt: humilitatē illi ꝛ amicicias fingūt. Vñ dıc̄ Et cū inueneritꝭ renūciate mihi: vt ꝛ ego veniens adorē eū. Leo papa. Q̄ felix foret ſi magoꝝ imitaret̄ fidem ꝛ ꝯuerteret ad religionem q̄d diſponebat ad fraudem.

Tertiū quod oſtendit magoꝝ diligentia eſt ꝑficiendi itinerꝭ acceleratio. Statim em̄ vt dr̄ in euāgelio. Cum audiſſent regē abierūt. Remigi⁹. Audierunt magi herodem vt q̄rerēt dn̄m: ſed nō vt ad eū reuerterent̄. ſignificabant em̄ bonos auditores q̄ bona q̄ audiūt a malis p̄dicatorib⁹ faciūt: ſed tñ opa illoꝝ nō imitant̄. Hec ille. Et ecce ſtella quā viderant in oriente anteceđebat eos vſq̧ dū veniens ſtaret ſupra vbi erat puer. Chryſ. Ex hoc loco oſtēdit̄ q꞉ cū ſtella deduxiſſet magos ꝓpe hierl̄m abſcōdita eſt ab eis: vt relicti a ſtella cogerent̄ in hieruſalē interrogare de chrīo ſimul ꝛ manifeſtare ꝓpt̄ duo. Primo ad ꝯfuſionē iudeoꝝ. q꞉ gentiles ſtelle tm̄modo viſiōe cōfirmati: chrīm ꝑ alienas ꝓuincias requirebant. et iudei ab infantia ꝓphetias legētes de chrīo etiā in finib⁹ ſuis natū nō ſuſceperūt. Demū vt interrogati ſacerdotes vnde naſcit̄ chrīs: ad ꝑiudiciū ſuū reſpōderēt: de bethleē. hec Chryſoſt. Solet ꝛ alia rō aſſignari quare eis diſparuit ſtella. q꞉ ſic dr̄ glo. Auxiliū q̄rētes humanū: iuſte ꝑdiderūt diuinū. Remigi⁹ Stella ſignat gratiam dei. Herodes diabolum. Qui aūt per peccm̄ ſe diabolo ſubdit: mox gr̄am perdit. q̄ ſi ꝑ pniam receſſerit: mox gr̄am inuenit q̄ eum non dimittit donec ꝑducat ad domum pueri. i. eccl'iam. Hec ille. Ipſis ḡ a hierl̄m recedentib⁹: iterū apparuit ſtella q̄ antecedebat eos vſq̧ dū veniēs ſtaret ſup̄ vbi erat puer. Videntes aūt ſtellā: gauiſi ſunt gaudio magno valde. Chryſoſt. Gauiſi ſunt: q꞉ ſpes eoꝝ nō erat decepta: ſꝫ ampli⁹ ꝯfirmata. Glo. Gaudio gaudet q̄ ꝓpter deū gaudet q̄ eſt veꝝ gaudiū. Addidit aūt ꝛ magno: q꞉ de magno gaudebant. Chry. Per myſteriū em̄ ſtelle intelligebāt q̄m dignitas tūc nati regꝭ excedebat mēſurā oim̄ mūdialiū regū. ideo addidit etiā: valde. Hec ille. Legit̄ aūt in lōga legēda Colonie q̄ reges iſti p̄mo venerunt ad paſtores: q̄ paſtores ſtelle claritatē vidētes occurrerunt ꝛ interrogauerunt q̄dnā hoc eſſet. Audiētes aūt q̄ pueꝝ natū quererēt: dixerūt illis q̄liter angel⁹ eis apparuit nocte natiuitatꝭ chrī cū claritate magna dicēs. Annuncio vobis gaudium magnū q̄d erit omni ꝑplo: q꞉ natus eſt vobis hodie ſaluator ꝛc. et quō inuenerunt pueꝝ iacentē in pſepio ꝛ pannis inuolutū. Quib⁹ auditꝭ gauiſi ſunt reges. et ſic ſtella duce venerunt ad locū vbi erat puer. et totum iter ſuū ꝑfecerūt in tredecim dieb⁹. Ex q̄ patet eoꝝ diligentia ꝛ deuotio magna: q꞉ in tā breui a tā lōginq̄s finib⁹ venerunt. Sed vt dr̄ Remigi⁹ Puer q̄ tūc natus eſt in tā breui ſpacio de vltimis finib⁹ terre magos ad ſe ꝑducere potuit. Et ſm̄ Hiero. iſti reges venerūt in dromedarijs q̄ ſunt velociſſimi curſus: et tantū vno die currunt q̄ntum equus validus in trib⁹ diebus. In p̄dicta aūt legenda habet̄ q̄ ibi lux ꝯtinue erat vbi eq̄tabāt: nec ipſi nec iumenta eſuriebāt nec comedebāt: ſꝫ die noctuq̧ eq̄tabant. Sic ḡ venerūt ad locū.

Tertiū eſt myſteriū ſpūalis reuerētie. Vbi cōtemplari habem⁹ quō magi reuerēter adorauerūt deum natum. Vbi ſūt tria ſpecialia myſteria cōtemplanda.

Primū eſt myſteriū deuote adoratiōis.
Scdm̄ eſt myſterium ꝑcioſe oblatiōis.
Tertiū ē myſteriū myſtice ſignificatōis.

Primū eſt myſterium deuote adorationis. Vbi apparet mira magoꝝ fides: humilitas: ꝛ deuotio. Cōſide-

randũ itaq3 cum euangelio.qm̃ ad locũ p//
uenientes/intrãtes domũ:inuenerũt pue//
rum cũ maria mr̃e eꝰ. Chryſ.ſup Matt.
Non cũ matre diademate coronata:aut in
lecto aureo recũbente:ſed vix tunicã habẽ
te vnã/nõ ad ornatũ corpis: ſed ad regu//
mentũ nuditatꝫ qualẽ habere potuit car//
pentarij vxor pegre cõſtituta. Si ḡ regem
terrenũ q̃rentes veniſſent:magis fuiſſent
cõfuſi q̃3 gauiſi q2 tanti itineris laborem
ſine cauſa ſuſcepiſſent. Nunc aũt q2 celeſtẽ
regẽ querebãt. etſi nihil regale videbãt in
eo:tñ ſoliꝰ ſtelle teſtimonio ꝯtenti gaude//
bãt oculi eoꝝ ꝯtemptibilẽ puerũ aſpicere.
quia ſpũs in corde eoꝝ terribilẽ eum mõñ
ſtrabat. Vñ pcidẽtes adorauerũt eũ. Vi//
dent em̃ hoiem ⁊ agnoſcunt deũ. Hec ille
O q̃nta fuit in eoꝝ cordibꝫ cõſolatio qñ vi
ſo puero/lumine vere fidei illũinati credi//
derũt eũ eſſe mundi ſaluatorẽ quẽ tãta ſol
licitudine q̃ſierũt. Procidẽtes itaq3 ſuper
terrã genua flectẽtes:⁊ ſup terrã facies ſu
as demittẽtes:cũ magna cordis deuotiõe
et oris bndictiõe ipm adorauerũt: ⁊ vna//
nimiter ſaluatorẽ mũdi eũ eſſe dixerũt: de
bñficio ſtelle q̃ eos pduxerat gr̃as agẽtes
et ipm verũ deũ eſſe credẽtes. ſicut dr̃ glo.
Hinc exclamat Aug. O ſtupẽda infantia
cui ⁊ aſtra ſubdunť. cuiꝰ eſt ille magnitu//
dinis ⁊ ſupne gl'ie ad cuiꝰ pannos ⁊ angeli
excubant ⁊ ſidera obſecundãt ⁊ reges tre
pidant ⁊ ſectatores ſapie geniculant. Hec
Augꝰ. Imitari itaq3 debemꝰ magoꝝ reue
rentiã ⁊ deuotõem corã deo nos hũiliter
proſternentes. quod fieri debet precipue
propter triplicem rationem

¶ Pmo in recognitionẽ noſtre vanitatꝫ ⁊
miſerie:quaſi recognoſcẽtes nos nihil eſſe
corã deo. Eſa. xl. Oẽs gentes q̃ſi non ſint
ſic ſunt coram deo. ⁊ q̃ſi nihilũ ⁊ inane re//
putati ſunt ei. Exẽplum habemꝰ in Job
Job. j. qui tonſo capite corruẽs iñ terram
adorauit ⁊ dixit. Nudus egreſſus ſum ex
vtero matrꝫ mee: et nudus reuertar illuc.
Et aduerte ibi q̄ inflicta tribulatio cõpel
lit ad pfectius recognoſcendũ vite pſentꝫ
miſeriã:et ad deum adorandum.

¶ Secũdo in ſignificatiõem humilitatis
et erubeſcentie. quia vicꝫ ipm dñm multi//
pliciter offendimꝰ. Exẽplũ in publicano q̃
nec audebat oclos ad celum leuare: vt ha
betur Lu. xviij. Et in filio pdigo ad patrẽ
reuertente Luc. xv. Pater peccaui in celũ
et coram te: iam nõ ſum dignꝰ vocari filiꝰ

¶ Tertio in pſtationẽ ſup// (eiius
ne maieſtatis ⁊ excellẽtie. Ecci. xliij. Ter
ribilis dñs ⁊ magnꝰ vehemẽter ⁊ mirabi
lis potẽtia illiꝰ. Exẽplũ in Salomone. iij
Reg. viij. q̃ adorauit deum dı̄. Dñe deus
iſrael nõ eſt ſimilis tui: deus in celo deſup
et ſup terras deorſum ⁊c. Sequiť. Facies
vnicuiq3 ſm oẽs vias ſuas ſic videris cor
eius. Ecce excellẽtiã diuine iuſticie. ſequiť.
q2 tu ſolus noſti corda oim filiorũ hoim:
vt timeãt te cunctꝫ diebꝫ. Ecce excellentiã
diuine ſapie. Et poſtea ſequiť. Audieť no
mẽn tuũ magnũ: ⁊ manꝰ tua fortis: ⁊ bra
chium tuũ extentum vbiq3 Ecce excellen//
tiam diuine potẽtie. Et ſic patet quomõ
ſalomõ adorãs pfitebať excellẽtiã diuine
maiſtatis. Et poſtea ibidẽ habeť q̄ vtrũ//
q3 genu fixerat in terram ⁊ expãderat ma
nus in celum ⁊c.

Secundũ eſt myſteriũ precioſe oblatõis.

Adorauerunt em̃ dñm nõ
ſolum ex aĩa ⁊ corpe: ſed etiã de ſua ſub//
ſtantia tpali. iuxta illud Prouer. iij. Hono
ra dñm de tua ſubſtantia. Obtulerũt ḡ ei
aurum: thus: ⁊ myrrham. Remigꝰ. Sci
endũ q̄ iſti nõ ſinguli ſingula obtulerunt:
ſed ſinguli tria. et ſinguli cum ſuis muneri
bus regem deũ ⁊ hoiem pdicauerũt. Huiꝰ
aũt triplicꝫ oblatiõis aſſignari põt triplex rõ

¶ Prima eſt rõ antiq̃ traditiõis. q2 vt dr̃
Remigꝰ Traditio ãtiq̃ꝝ fuit vt nullꝰ ad
regem vacuꝰ introiret. Perſe aũt ⁊ chaldei
talia munera ꝯſueuerãt offerre. Iſti autẽ
vt dr̃ in hiſtoria ſcholaſtica venerunt a fi//
nibus perſarum et chaldeorum.

¶ Secunda eſt ratio neceſſarie ſubuẽtiõis
Quia ſm Bern. auꝝ obtulerũt pter in//
opie ſubleuationẽ. thus ꝯtra ſtabuli fetoꝝ
rem. myrrhã pter mẽbroꝝ pueri ꝯſolida//
tionẽ ⁊ vmiũ expulſionẽ. Circa quã rõnem
nota quõ chrĩs p ſuam inopiã dedit nobis
exemplũ ꝯtẽnende mũdanitatis. In hoc ꝙo
q̄ i ſtabuli ſetore naſci ⁊ nutriri voluit: de
dit exemplũ tolerande penalitatꝫ. In hoc
ꝙo q̄ naſci voluit in forma pueri cum cor
porali debilitate ⁊ fragilitate: dedit exem
plum ſectande humilitatis.